



Univerzita
obraný

Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií

Datum 18. 10. 2022

AKTUÁLNÍ VÝVOJ VÁLEČNÉHO KONFLIKTU NA UKRAJINĚ

Předložený text je analytickým materiálem, popisujícím politicko-bezpečnostní a strategické souvislosti vývoje válečného konfliktu na Ukrajině. Názory, závěry, hodnocení a případná doporučení, zde vyjádřená a předpokládaná, jsou výhradními názory autora a nepředstavují postoje či stanoviska Ministerstva obrany nebo jiné vládní agentury ČR. Podklady pro analýzu vychází z veřejně dostupných zdrojů, některé informace týkající se přímo situace na Ukrajině nebo v Ruské federaci nelze ověřit z nezávislých a důvěryhodných zdrojů a není možné zcela zajistit jejich pravdivost, úplnost a objektivitu.

1. Zdá se, že fronta v posledních dnech ustrnula téměř na místě, dá se z toho něco vyvozovat? Jaké jsou varianty dalšího vývoje?

Přestože se ukrajinské síly snaží na severovýchodě i na jihu o neustálý postup a o osvobození okupovaných území, je patrné zpomalení operačního tempa. V jižní části frontové linie tato situace vychází jednak z poměrně úspěšné snahy ruských jednotek o vybudování aktivní obrany podél frontové linie v oblasti Chersonu, ale především z faktu, že po útoku na Kerčský most a přerušení jedné z hlavních zásobovacích tras, se ukrajinské jednotky budou snažit o minimalizaci logistického zásobování ruských jednotek rozmístěných v jižní části fronty a povedou lokální útoky především do míst, kde je se nachází polní sklady munice a materiálu a která jsou pro ruskou logistickou podporu životně důležitá. V tomto případě na ukrajinské straně bude patrné snížení intenzity soustředěného manévru mechanizovaných sil. Naproti tomu dojde k vyšší intenzitě dělostřelecké palby a operační činnosti malých úkolových uskupení, mající za cíl likvidovat zásobovací místa a zásobovací trasy ruských sil. Ze strany Ruska pak bude patrná snaha o ještě větší posílení obranných pozic a patrně se po nějakou dobu konflikt opět přelije do statické poziční války.

V severovýchodní části frontové linie je situace obdobná, ovšem s tím rozdílem, že se ruská strana nepotýká s tak markantními logistickými problémy, přičemž se ruské straně podařilo udržet důležitá opěrná místa a způsobit ukrajinské straně vcelku značné ztráty na živé síle. Nicméně je zde patrná snaha z ukrajinské strany o opakované údery a udržení operační iniciativy, která by mohla vést k ústupu ruských jednotek.

2. Rusko začalo masivněji ostřelovat vzdálenější cíle na Ukrajině, dá se říct něco k tomuto? Jak moc je tento způsob boje efektivní, co lze od toho čekat?

V tuto chvíli je naprosto jasné, že ostřelování vzdálenějších míst na ukrajinském východě, především pak Kyjeva a dalších velkých měst, pomocí dronů či raket má mít především psychologický efekt a dopad na morálku obyvatelstva. Jednoznačně je to reakce Ruska na zničení Kerčského mostu. Ovšem vojensko-strategický efekt je minimální a po vzoru podobných útoků v období 2. světové války (např. bombardování Londýna), to bude mít za následek naopak ještě větší utvrzení a odhodlání ukrajinského obyvatelstva bojovat proti okupantům. Na straně druhé, je potřebné si uvědomit, že ruské aktivity budou zaměřeny i na ničení kritické infrastruktury. Ovšem v současné době, při pohledu na volbu cílů, je těžké odhadnout, zda cílem ruských útoků jsou objekty kritické infrastruktury, nutné pro zabezpečení a zásobování jednotek na frontě, nebo civilní objekty, jejichž ničení má vést k demoralizaci ukrajinského obyvatelstva.

3. Rusové ve větším začali používat íránské drony, dá se říct prosím něco k tomuto? Z textů vyplývá, že jsou pomalé a nízko letící, dají se odstřelovat i ze země, vypadá to ale, že jsou dost účinné. Proč?

Je známo, že právě drony íránské proveniencí jsou technologicky poměrně na výši a rovněž jejich vztah pořizovací cena versus efektivita operačního využití je velice příznivá. Možnosti jejich použití k nesení raket nebo granátů nebo i jejich použití jako tzv. kamikadze jsou vcelku známé. Pokud jde o manévrovací rychlost těchto prostředků, ta samozřejmě není nikterak vysoká, a i jejich použití k eliminaci pozemních cílů vyžaduje manévr v nižších a středních výškách. Dá se však říci, že tento negativní faktor, týkající se kvality, se vysoce kompenzuje kvantitou nasazených dronů daného typu. Čili, podaří-li se například proniknout roji dronů na větší vzdálenost ve výškách, ve kterých je pozemní i letecké radary nezachytí, a do míst kde můžou operovat, pak poměr prostředků zlikvidovaných ze země a prostředků, které v konečném důsledku naplní operační úkol, vychází stále ve prospěch jejich používání. A právě v této schopnosti spočívá výhoda operačního použití těchto prostředků.

Pro ČTK zpracoval: plk. gšt. v zál. Ing. Zdeněk Petráš, Ph.D.